

In deze rubriek bespreekt de SER elke twee maanden vragen over medezeggenschap in de dagelijkse praktijk. In de tussenliggende maanden wordt telkens een in het oog springend geschil behandeld dat ter bemiddeling is voorgelegd aan een van de bedrijfscommissies.

Or-lid keert vakbond de rug toe

Zetelroof?

Peter de Jong is jaren geleden in de or gekozen via de kandidatenlijst van een vakbond. Uit onvrede met die vakbond overweegt hij zijn lidmaatschap op te zeggen en lid te worden van een andere vakbond. Zijn huidige bond staat op het standpunt dat hij dan zijn zetel moet afstaan aan een andere kandidaat op hun lijst. Kan De Jong op deze wijze uit de or worden gezet of behoort de zetel hem (persoonlijk) toe en mag hij als gekozen lid gewoon in de ondernemingsraad aanblijven?*

Kandidaatstelling

De leden van de ondernemingsraad worden verkozen aan de hand van kandidatenlijsten. De WOR kent twee soorten: kandidatenlijsten ingediend door vakbonden en zogenaamde 'vrije lijsten'. Vrije lijsten kunnen worden ingediend door kiesgerechtigde werknemers die geen lid zijn van een vakbond of die lid zijn van een vakbond die geen kandidatenlijst heeft ingediend.

Beëindiging or-lidmaatschap

Artikel 12 van de WOR noemt drie situaties waarin het lidmaatschap van de or eindigt. Ten eerste is dat na afloop van de zittingstermijn (die is in beginsel drie jaar, maar de wet biedt de mogelijkheid de zittingstermijn in het reglement van de or vast te stellen op twee of vier jaar). Daarnaast eindigt het lidmaatschap van de ondernemingsraad indien het lid ophoudt in de onderneming werkzaam te zijn. En tot slot is er de mogelijkheid tot het nemen van ontslag als lid van de ondernemingsraad. Het gaat hierbij om een vrijwillige keuze tot aftreden.

Het gaat hier om een uitputtende opsomming: er zijn geen andere gronden waardoor het lidmaatschap van de or kan eindigen. De keuze voor het gehanteerde kiesstelsel (personenstelsel of het lijstenstelsel) doet hierbij niet ter zake. Het opzeggen van een lidmaatschap van een vakbond impliceert niet het beëindigen van een or-lidmaatschap.

Leden van de ondernemingsraad kunnen wel zijn voorgedragen door een vakorganisatie, maar dat betekent niet dat zij namens die vakbond deelnemen aan de or.

Zetelroof

Deze situatie lijkt op het verschijnsel dat leden van de Tweede Kamer na een breuk met hun partij hun zetel kunnen behouden. Omdat een partijprogramma en bepaalde belangen hier doorgaans een veel grotere rol spelen dan bij or-verkiezingen, wordt dit vaak gezien als zetelroof. Maar van diefstal is feitelijk in juridische zin geen sprake. Je kunt het moreel verwerpelijk vinden, maar de zetel komt het gekozen lid toe.

*Heb je een prangende vraag over medezeggenschap?
Mail deze dan naar info@ser.nl*

** Peter de Jong is een gefingeerde naam*

Over de SER

De Sociaal-Economische Raad (SER) adviseert kabinet en parlement over de hoofdlijnen van het te voeren sociaal-economisch beleid. In de SER werken werkgevers, werknemers en onafhankelijke kroonleden samen. Daarnaast heeft de SER de wettelijke taak de medezeggenschap in ondernemingen te bevorderen. De SER heeft hiertoe de Commissie Bevordering Medezeggenschap (CBM) opgericht. Deze commissie stimuleert dat bedrijven en instellingen een or instellen en bevordert de kwaliteit van medezeggenschap. Zo moedigt zij or-leden aan goede scholing te volgen. Bovendien bereidt de CBM adviezen voor over medezeggenschapsaangelegenheden.

Ook voert de SER het secretariaat van de twee bedrijfscommissies voor de marktsector (Markt I en Markt II) en het secretariaat van de Stichting SCOOR. Deze stichting bewaakt de kwaliteit van opleidingen voor leden van or'en door certificering van or-opleidingsinstituten.

Voor meer informatie en antwoorden op veelgestelde vragen: www.ser.nl en www.bedrijfscommissie.nl.

Via beide websites kun je ook een vraag stellen met behulp van een contactformulier.